

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

مرکز سلامت محیط و کار

ایمن و سالم نسل

بهبود وضعیت ایمنی و بهداشت کار نوجوانان (۱۵-۱۸ ساله)

پایان دادن به کار کودکان تا سال ۲۰۳۰

هشتم اردیبهشت ۱۳۹۷ (۲۸ آوریل) روز جهانی ایمنی و بهداشت حرفه ای گرامی باد

نسل ایمن و سالم با بهبود وضعیت ایمنی و بهداشت کار نوجوانان و پایان دادن به کار کودکان

مقدمه:

روز جهانی ایمنی و بهداشت حرفه ای و روز جهانی مبارزه با کار کودکان به عنوان بخشی از یک برنامه جهانی مشترک در طول سال ۲۰۱۸، بر ضرورت پایان دادن به کار کودکان و بهبود ایمنی و بهداشت کار جوانان تمرکز خواهد کرد. همه کودکان حق دارند که از تمام اشکال مختلف کار رها شوند و تمام کارگران حق برخورداری از محیط کاری ایمن و سالم را دارند. در سطح جهانی، ۵۴۱ میلیون کارگر نوجوان (بین ۱۵ تا ۲۴ سال) مشغول به کارند که ۱۵ درصد از نیروی کار جهان را تشکیل می دهند. کارگران نوجوان ۴۰ درصد بیشتر از کارگران بزرگسال (کارگران بالای ۲۴ سال) از آسیب های شغلی غیر کشنده صدمه می بینند و حتی این خطرات محیط کار می تواند تهدیدی برای زندگی آنها باشد. از سوی دیگر حدود ۱۵۲ میلیون کودک و نوجوان (در سن ۵ تا ۱۷ سالگی) در سرتاسر جهان مشغول به کار می باشند که ۷۳ میلیون نفر از آنان در مشاغلی با ماهیت یا شرایط مخاطره آمیز قرار می گیرند. عوامل بسیاری در مخاطره آمیز بودن کار کودکان و افزایش آسیب و بیماری های مرتبط با کار در میان این کودکان و نوجوانان کار نقش دارند. آنچه مسلم است این است که چه مقدار کار می تواند و باید انجام شود.

اهداف این کمپین، تسریع در انجام اقداماتی برای دستیابی به هدف توسعه پایدار (SDG) هدف ۸.۸: تا سال 2030 "حفاظت از حق کار و ارتقاء ایمنی و امنیت محیط های کار برای همه کارگران" است؛ و هدف SDG ۷.۸: تا سال ۲۰۲۵ "انجام اقدامات فوری و موثر برای .... امنیت و از بین بردن و حذف بدترین اشکال کار کودک و پایان دادن به کار کودکان در تمام اشکال آن" است. دستیابی به این اهداف نیازمند تجدید و تجمیع تعهدات برای حذف کار کودکان و ترویج فرهنگ پیشگراانه ایمنی و بهداشت کار، به ویژه برای کارگران نوجوان است.

این کمپین فراخوانی است برای انجام اقدامات هماهنگ در جهت:

۱- ارتقاء مصوبات جهانی و بکارگیری مفاد کنوانسیون های سازمان بین المللی کار در زمینه ایمنی و بهداشت کار

و کار کودک، به ویژه:

- کنوانسیون ایمنی و بهداشت کار، ۱۹۸۱ (شماره ۱۵۵)؛
  - کنوانسیون ایمنی و بهداشت کار در کشاورزی، ۲۰۰۱ (شماره ۱۸۴)،
  - کنوانسیون چارچوبهای توسعه ایمنی و بهداشت کار ۲۰۰۶ (شماره ۱۸۷)؛
  - کنوانسیون حداقل سن، ۱۹۷۳ (شماره ۱۳۸)؛ و
  - کنوانسیون بدترین اشکال کار کودک، ۱۹۹۹ (شماره ۱۸۲)
- ۲- ارتقاء استراتژی های یکپارچه در تمام سطوح برای پایان دادن به کار خطرناک کودکان و رفع خطرات ایمنی و بهداشت کار بویژه در مواردی که نوجوان با آن مواجه هستند.
- ۳- اطمینان از آموزشهای لازم و کافی برای همه کودکان و ادغام ایمنی و بهداشت کار در برنامه های آموزش عمومی و حرفه ای.
- ۴- تقویت پایگاههای اطلاعاتی (مبتنی بر شواهد عینی) برای بهبود سیاست ها و اقدامات لازم برای حذف واز بین بردن کار خطرناک کودکان و بهبود وضعیت ایمنی و بهداشت کار نوجوانان.
- ۵- اطمینان از اینکه کارگران نوجوان به عضویت تشکلهای کارگری درآمده تا در احقاق حقوق خود و با شرکت در مذاکرات دسته جمعی با کارفرمایان از حق ایمنی و بهداشت کار در شغل خود برخوردار گردند.
- ۶- مشخص نمودن آسیب پذیری های خاص کودکان و ممانعت از ورود کودک به کار.
- ۷- تقویت فعالیتهای سه جانبه گرایی برای بهبود ایمنی و بهداشت کار نوجوانان و حذف مخاطرات حرفه ای برای کودکان کار، مبتنی بر تجارب تشکل های کارفرمایی و کارگری.

کارگران نوجوان و کودکان در محیط کار در مواجهه با خطرات قابل توجهی هستند

کارگران نوجوان و کودکان به صورت ویژه در معرض مخاطرات شغلی در محل کار هستند. این گروه از کارگران بسیار کمتر از بزرگسالان قادر به شناسایی و ارزیابی ریسک خطرات هستند و چون هنوز درحال رشد هستند، در مقابل خطرات، آسیب پذیری بیشتری دارند. البته نباید کودکان کارهایی را انجام دهند که از حداقل سن قانونی مشخص شده برای کار مورد نظر، سن پایین تری داشته باشند. با اینحال، کودکان بالاتر از حداقل سن قانونی کار و نوجوانان

زیر ۱۸ سال و کارگران جوان تا سن ۲۴ سالگی، به توسعه قابلیت های خود از نظر فیزیکی و روانی- اجتماعی باید ادامه دهند. این گروه از کارگران در مرحله توسعه فردی به دو دلیل "تجربه محدود کاری" و "کمبود مهارت های شغلی" در معرض افزایش صدمات و آسیب در کار می باشند. علاوه بر این، کارگران نوجوان و کودکان، نسبت به همه کارگران، توانایی کمی برای صحبت کردن در مورد مخاطرات کاری خود دارند. در نتیجه، سطح ایمنی و بهداشت کار برای آنها باید بالاتر از سایر گروه های سنی کارگران باشد، و با فوریت بیشتر، سطح ایمنی و بهداشت کار برای افرادی که به دلیل سن کم از وضعیت نامتناسب خود رنج می برند، ارتقاء یابد.

حذف مخاطرات در کار کودکان و بهبود وضعیت ایمنی و بهداشت کار نوجوانان باید انجام گیرد تا نسل بعدی بتوانند زندگی کاری خود را با بهره وری بیشتر و درآمد قابل قبول بدلیل مشارکت در عدالت اجتماعی و توسعه اقتصادی، آغاز کنند. این امر همچنین شرایط کار تمام کارگران را بهبود می بخشد و با کمک به تامین معیشت والدین و اعضای خانواده از کار کردن کودکان جلوگیری می کند.

ضرورت اتخاذ یک استراتژی یکپارچه برای پایان دادن به کار کودکان و ترویج کار ایمن و سالم برای نوجوانان:

برای کودکان زیر ۱۸ سال:

- باید کودکانی که به حداقل سن قانونی کار نرسیده اند از تمام اشکال کار خارج شوند، و امکان رفتن به کلاس های درسی تضمین گردد. ریشه کنی کار کودکان در شرایط خطرناک باید به عنوان بخشی از یک رویکرد یکپارچه در اولویت قرار گیرد. از سال ۲۰۱۲ تا کنون به کم سن ترین کودکان کار (۵ تا ۱۱ ساله ها) که در شرایط خطرناک کار می کنند توجه بیشتری شده است. ما نمی توانیم به کار کودکان پایان دهیم تا زمانیکه کودکان همچنان به کار ورود پیدا می کنند.
- فهرست ملی کارهای خطرناک که برای کودکان ممنوع می گردد باید شامل کارهایی باشند که یا ماهیت آنها یا شرایطی که در آن کار انجام می شود، خطرناک باشد.
- همه کودکان زیر ۱۸ سال و مشغول به کار هایی که بعنوان کار خطرناک شناخته می شوند باید از آن کار، کنار گذاشته شوند. اگر کار به طور ذاتی خطرناک باشد یا اگر دارای شرایط عمومی یا محیطی ریسک پذیری باشد، باید کودک را از محل کار کاملاً دور نمود. حتی برای حفاظت از یک کودک و نوجوان بالاتر از حداقل سن قانونی کار صدور مجوز برای اشتغال به کارهای بدون مخاطرات شغلی الزامی است. در هر دو مورد، کودک یا نوجوان حق دارد که تحصیلات اجباری (ابتدایی) را کامل کند و در صورت لزوم آموزش فنی و حرفه ای با کیفیت ببیند و دوره های مهارت آموزی را طی کند.
- با سه جانبه گرایی، مقامات ملی / مسئولین کشوری لازم است فهرست انواع کارهای مخاطره آمیز برای تامین سلامت جسمی و روانی، ایمنی نوجوانان ۱۶ ساله و یا بالاتر را برای حفاظت کامل آنان تصویب و دریافت آموزشهای کافی فنی و حرفه ای در شاخه های مربوط به فعالیت کاری آنان را تضمین نمایند. این کار، کارگران نوجوان را قادر می سازد الزامات مورد عمل را در مشاغلی که نیاز به استفاده از ابزار بالقوه خطرناک دارد بشناسند و به درستی کار کنند. علی رغم اینکه وسایل حفاظت فردی حداقل چیزی است که در حفاظت از فرد در محیط کار مورد استفاده قرار می گیرد ولی این وسایل برای کودکان و نوجوانان مناسب

نیستند: برای کودک یا نوجوان استفاده از یک کلاه ایمنی در سایز کوچک امکان استخراج از معادن زیرزمینی و یا با یکدست لباس کار ایمنی در سایز کوچک امکان اسپری آفت کشها را قابل قبول نمی کند.

برای کارگران جوان (۱۸ تا ۲۴ ساله):

- در اصل باید در مورد کارگران جوان ۱۸-۲۴ ساله همانند سایر کارگران حق نپذیرفتن کارهایی که انجام آنها خطری حتمی برای ایمنی و سلامت آنها دارد را بپذیریم. بکارگیری کارگران جوان در مشاغل خطرناک مجاز باید تحت مدیریت سخت گیرانه ریسک خطر، و نظارت و آموزش دقیق انجام گیرد.
- در هر شغلی همه کارگران جوان باید با یک استراتژی یکپارچه، نفعشان را در ارتقاء فرهنگ پیشگیری بدانند و به دنبال شناسایی و حذف خطرات ایمنی و بهداشت کار، یا اقدام به مداخلات بهداشتی متناسب با سن آنان، یا کنترل ریسک های مخاطرات شناسایی شده، گردند.
- کارگران جوان قبل از شروع بکار باید در زمینه ایمنی و بهداشت کار وظایف محوله آموزش ببینند.
- کارگران جوان باید به طور کامل در زمینه وظایف شغلی خود آموزش ببینند و در هنگام کار، نظارت مناسب بر کار آنها انجام شود.
- حق کارگران جوان برای عدم پذیرش کارهایی که خطر حتمی برای ایمنی و سلامت آنان دارد، باید محفوظ شود.

به ما پیوندید!

- کمپین مشترک ایجاد یک نسل سالم و ایمن با ریشه کن کردن کار کودکان و تضمین کار سالم و ایمن برای نوجوانان تنها زمانی موفق خواهد شد که همه ما نقش خودمان را بدرستی ایفا کنیم.
- صدای خود را به این حرکت جهانی اضافه کنید تا ایمنی و سلامت کارگران نوجوان را بهبود ببخشید و کار کودک را پایان دهید.
- برای کسب اطلاعات بیشتر:

- www.ilo.org/safeday
- www.ilo.org/ChildLabourWorldDay